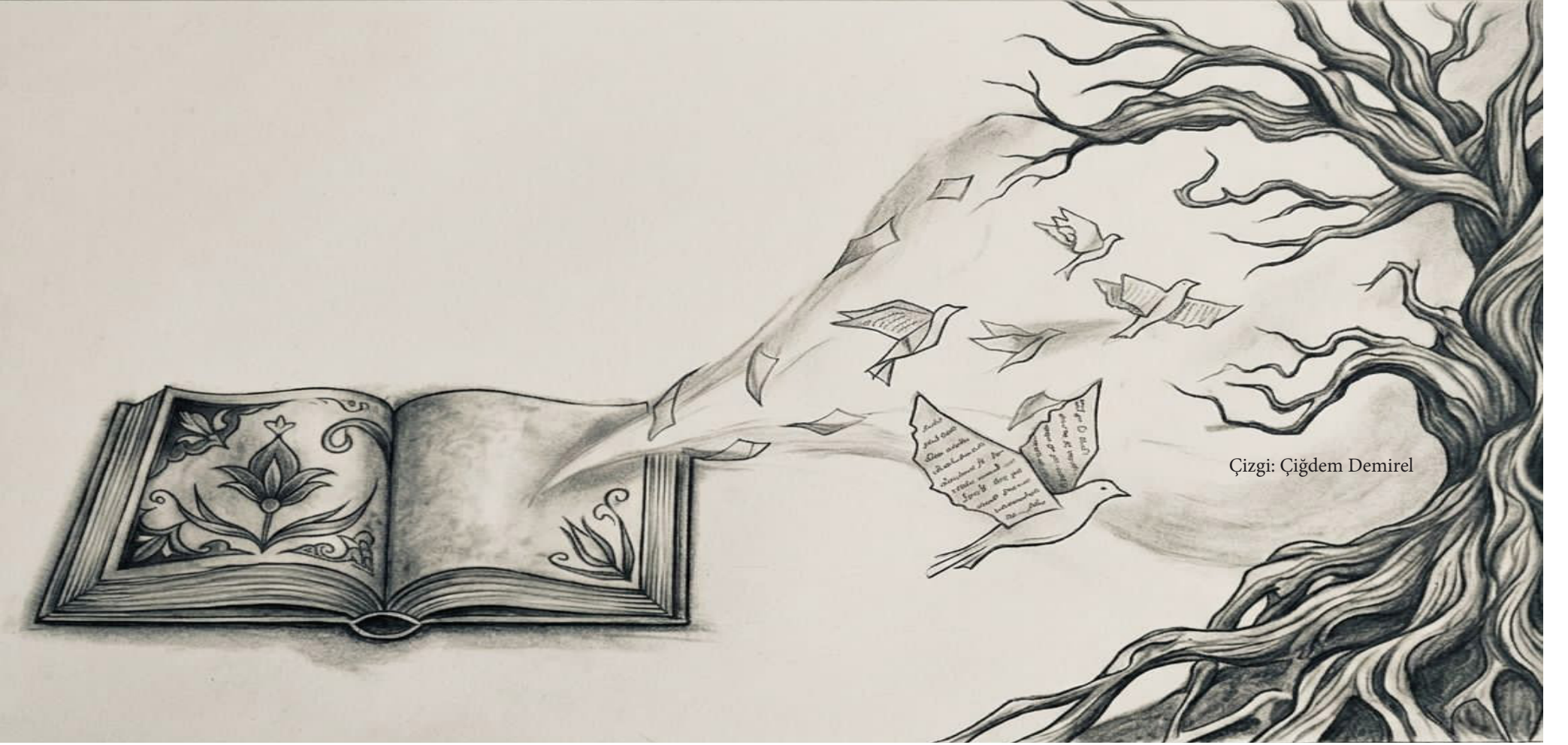

Bismillahirrahmanirrahim

Salat ve selam sevgili Peygamberimiz Hazreti Muhammed aleyhisselama, hamd ve şükür Allah azze ve celle aittir.

Allaha şükür ki dergimizin 6. sayısına ulaşmış bulunmaktayız. Bu yolculuk esnasında yorulan dostlar oldu bırakanlar da olmuştur. Eğitim davasında nefer olmak istikrarı sağlamak ile kaimdir. Elbette sabır ve sebat söylenildiği kadar kolay bir tasavvur değil, bu sebep ile yorulmadan istikrarı korumak suretiyle mücadele eden tüm dergidaşlara en önemlisi derttaşlara selamlarımızla...

HİKMET BAĞLAMINDA İNSANIN VAROLUŞ SANCISI

Ahmet Şimşek

Hikmet, bilginin ötesinde, varlığın anlamını kavrama ve doğru ile yanlış ayırt etme yetisidir. Bu bağlamda insanın amacı, dünyada salt bir yaşam sürmek değil; yaşamın özünü, düzenini ve gayesini idrak ederek kendi varlığını anlamlı kılmaktır. İnsanın hikmetle ilişkisi, kâinatın düzenini gözlemlemekten başlar. Doğadaki uyum ve hayatın döngüsü, insana kendi varoluşunun tesadüfi olmadığını hatırlatır. Hikmet, bu düzenin ardındaki ilahi aklı kavramaya yönelir. Dolayısıyla insan, varlığını yalnızca bireysel çıkarlar üzerinden değil, daha büyük bir bütünün parçası olarak anlamlandırmaya yani ferdi anlayış ve bilinç düzeyine çıkmaya çalışır. Bu amaç, insanın ahlaki sorumluluklarını da beraberinde getirir. Hikmet, insanı adalet, merhamet ve doğruluk ilkeleriyle yaşamaya çağırır. Çünkü varoluşun anlamı, yalnızca bireysel mutlulukta değil, toplumsal uyum ve ilahi bilinci korumakta yatar. İnsanın dünya üzerindeki görevi, bu dengeyi bozmak değil, onu sürdürmek ve geliştirmektir. Aynı zamanda hikmet, insanın kendini sürekli sorgulamasını ve geliştirmesini gerektirir. İnsanın amacı, bilgiyle donanmak, erdemle olgunlaşmak ve nihayetinde hakikate yaklaşmaktır. Bu süreçte insan, kendi sınırlılıklarını aşarak daha yüksek bir bilinç düzeyine erişmeye çalışır. Böylece varoluş, yalnızca yaşamak değil, anlam üretmek ve bu anlamı bütün insanların faydasına katkı olarak sunmaktır. Sonuç olarak, insanın dünya üzerindeki varoluş amacı hikmet bağlamında, hakikati aramak, erdemli yaşamak ve evrensel düzenin bir parçası olarak kendi varlığını anlamlı kılmaktır. Bu, hem ferdi hem de kolektif bir yolculuktur; insanın kendini bilmesiyle başlayan ve evrenin sırlarını kavramaya yönelen bir süreçtir. Hikmet bağlamında insanın varoluş amacını daha derinlemesine düşündüğümüzde, mesele yalnızca ferdi anlam arayışı değil, aynı zamanda insanın ilahi mesajlar ile kurduğu çok katmanlı ilişkinin çözülmesidir. Hikmet, bilginin nihai gayesi olarak insanı rasyonel bir varlık olmaktan çıkarır; onu hem metafizik hem de erdemli bir özneye dönüştürür. İnsanın varoluşu, hikmet perspektifinde kâinatın anlamlı bir düzen içinde yaratıldığı fikrine dayanır. Bu düzeni kavramak, insanın kendi varlığını kâinatın bütünlüğü içinde konumlandırmasını sağlar. Hikmet, insanı “kendini bil” çağrısıyla içsel bir yolculuğa çıkarır; bu yolculukta insan, varlığının kaynağını ve nihai amacını sorgular. Hikmet, yalnızca teorik bir kavrayış değil, pratik bir yaşam biçimidir. İnsan, hikmet aracılığıyla adalet, merhamet ve sorumluluk ilkelerini içselleştirir. Bu, ferdin kendi çıkarlarını aşarak toplumsal ve evrensel bir dengeyi gözetmesini gerektirir. Dolayısıyla insanın amacı, yalnızca kendini gerçekleştirmek değil, aynı zamanda başkalarının varlığını da anlamlı kılmaktır. Bugün hikmet, teknolojik gelişmelerle yeni bir bağlama taşınmıştır. Yapay zekâ, biyoteknoloji ve dijital ağlar, insanın bilgiye erişimini hızlandırırken aynı zamanda etik sorumluluklarını da ağırlaştırmaktadır. Hikmet, bu noktada insanı teknolojiyi salt araç olarak değil, anlam üretme ve sorumluluk üstlenme zemini olarak görmeye çağırır. Örneğin, genetik mühendislik insanın biyolojik sınırlarını aşma imkânı sunarken, hikmet bu imkânın ahlaki sınırlarını sorgulamayı zorunlu kılar.

EĞİTİM HAKKINDA MÜLAHAZA

A. Ömer Şimşek

Eğitim hakkında klişe bir cümle ile başlamak gerekirse eğitim her insanın doğal bir hakkıdır. İnsan doğar, büyür ve ölür. İnsanoğlu var olduğundan beri eğitimin gerekli olduğu hususunda çeşitli görüşler yer almaktadır. Eğitimin ihtiva etmiş olduğu bilgi ışığında insanoğlu her daim doğru ve yanlış ayırt etme gücüne mazhar olmuştur. Böylelikle insan bildiği kadarıyla hakikati anlayabilir ve hakkaniyete ulaşabilir. Böylece bu yazıda eğitimin gerekliliğinden ziyade ülkemizdeki eğitim sisteminin nasıl olması gerektiği ile alakalı birkaç fikir mülâhazalarından bahsedeceğim.

İnsanda eğitim ilk olarak aile hayatında ortaya çıkmaktadır. Aile, toplumun ve milletin temel yapı taşlarından en temel olanıdır. Böylece ailedeki eğitimin başlangıç itibariyle sağlamlığı topluma yön veren bir eğitim sisteminin başlangıcını teşkil etmektedir. Bizler necip milletimizin ve dahi ecdadımızın getirmiş olduğu dini ve örfi aile hayatını benimsememiz gerektiği günümüz çağında açıkça ortaya çıkmıştır. Aile eğitiminden sonra gelen içtimai hayatın getirmiş olduğu mektep eğitiminin bazı eksik yönlerine değinelim. Tahsilli bir fert bugün şöyle düşünerek Nurettin Topçu'nun şu sözlerine hak vermektedir. İlkokullarda ahlak eğitimi sifıra indirilerek yerine hayat bilgisi dersi konulmuştur. Aynı zamanda liseler ahlaki eğitimden yoksun bırakılarak üniversitelerin ilgili bölümlerine giden bir talebenin asrın başındaki ecdadının yazdığı eserleri dahi anlayamaz konuma geldiğini görmemek içten bile değildir. Burada ilk ve orta seviyedeki okulların ahlak şuuruna sahip fertlerin yerine daha pozitif bilimlere bağlı akılcı yönelimlerle desteklenmiş bir eğitim modeline geçişi vurgulamakta ve üniversitelerin seviyesinin bugün liselerin seviyesine indiğinden bahsetmektedir. Yine Topçu'nun ifade ettiği gibi, eskilerin ruhsuzluğu, yenilerin şuursuzluğuna zaferi sağlayan asıl sebeptir. Uzviyetten ilme, ilimden felsefeye, felsefeden sanata ve ahlaka ve nihayet dine yükselmemiz gerektiğini eğitim anlayış ve modellemenin bu yönde ilerlemesi gerektiğinden bahsetmiştir. Bu anlayış eğitim sistemimizin temel dinamizmi haline gelmedikçe gerçek bir eğitim modelinden bahsetmemiz pek mümkün olmayacaktır. Unutmayalım ki bir neslin kurtuluşu ancak eğitim sisteminin yükselmesinde aranmalıdır. Toplum ve ahlak ikileminde değerlendirmemize devam edelim.

Toplum yüzyıllar içinde birtakım gelişmelere bağlı olarak değişmektedir. Bu değişim eğitim sistemimizin dinamiklerinde olumlu yönde yani ahlaki bir atılım göstermedikçe toplumda gerçek bir değişim saptanamaz. Eğitimin en başta gelmesi gereken temel yapı taşlarından bir tanesi ahlaktır diğeri ise ulvi değerlerimizle birlikte özlerimize tutunma olarak değerlendirebiliriz. Bir toplumun mektepleri ahlaki yönden çöküşün içerisinde kalmış ise o toplumun içinde topluma yön veren fertler kendi toplumuna zarar veren birer parazitten ibarettir. Bugün ise bizler üzerimize düşün görev ve sorumluluklardan bir tanesi de toplumun ahlaki bilincini ortaya çıkarmak suretiyle, kalp âleminin insanlarını eğiterek gelecek nesli yetiştirmek olacaktır. Sadece bu ahvalde bir toplumun ve neslin kurtuluşu mümkündür. Eğitim sistemimizin temel dinamiklerini kalp âleminin damarlarına bağlamadıkça birer fert olarak toplumun inşasında yeterli derecede yol kat etmiş sayılmayız. Eğer bugün toplum inşasında çağın getirdiklerini insani noktada karşılayarak değiştiremez isek toplumun yıkımına şahitlik etmekten öteye gidemeyeceğiz. Bu değişiklik ancak eğitimin ahlaki hareketini ortaya çıkarmak suretiyle vücut bulur. Ahlakı olan bir toplum dünya nezdinde de müşahhas olarak mukaddes bir yere sahip olacaktır. Böylece demeliyiz ki fertler olarak ademiyetimizin farkına varmış bir neslin öncü kuşaklarını ancak ve ancak özüne bağlı ve insaniyetini kaybetmemiş kalp âleminin insanlarını ortaya çıkarmak suretiyle oluşturabiliriz.

EHAD

Edebiyat ve Hikmet Araştırmaları Dergisi

[Journal of Literature and Wisdom Researches]

Yılda 2 Sayı / Ulusal Süreli Yayın / E-Dergi

6 aylık ulusal süreli araştırma dergisi

Yıl 3 Sayı 6 Yaz 2026 /E-ISSN: 2980-4094 / 100 TL

EHAD Adına Sahibi/Owner: Ahmet Şimşek

Editör/Editor: A. Ömer Şimşek

Web Yönetim/Web Design: Seyyid Ahmet Rufaioğlu

YÖNETİM YERİ/CONTACT

Adım Sok. No: 2A/1 Mimar Sinan, Pursaklar/ANKARA

Telefon/Phone: 541 399 95 00

E-posta/E-mail: edebiyatvehikmetdergisi@gmail.com

Genel ağ/Web: www.ehaddergisi.com

Sosyal Medya/ Social Media: twitter.com/Ehaddergisi/ Instagram.com/ehaddergisi

ABONELİK/SUBSCRIPTION

Telefon/Phone: 541 399 95 00/ Yıllık, 2 sayı 150 TL

Baskı Tarihi/Print Date: 01 Aralık- 01 Haziran

Bu dergi Dünya Dergiler Birliği Üyesidir.

Edebiyat ve Hikmet Araştırmaları Dergisi ulusal bir dergidir. Yılda 2 sayı yayımlanır ve Türkçe İngilizce makalelere, çevrilere, analizlere, sanat metinlerine ve kitap tanıtımlarına yer vermektedir. Dergide yayınlanan makalelerden ve sanat metinlerinden yazarları sorumludur.

Yazım Kuralları

- Ürünlerinizi edebiyatvehikmetdergisi@gmail.com adresine ürününüzün konusuna göre e-posta konu kısmına “EHAD için” notunu düşerek gönderiniz. Dolaylı gönderilen veya adresimize iletilmeyen ürünlerin sorumluluğu dergimize ait değildir.
- Elektronik postayla gönderilen her türlü yazılı ürünün Word dosyası içinde, ürünün adı ve yazarın adı hem dosya içinde en üste hem de dosya adına yazılarak; her türlü görsel ürünün JPG veya benzer versiyonda bir dosya olarak e-postaya ek olarak gönderilmesi gereklidir.
- Gönderilen her ürün nihai olarak gönderilmelidir. Bir başka deyişle “düzeltili şekli yeniden gönderiyorum”, “son şekli” vb. ibarelerle yeniden gönderilen aynı ürünlerin sonraki versiyonları dikkate alınmayacaktır. Gelen her ürünün ilk gönderilen versiyonu esas alınacaktır.
- Yazım kurallarında TDK kurallarını kısmen uyguluyoruz. Dergimizin kurulma gayeleri gereği farklı kurallarda uygulanabilmektedir.
- Metinler Times New Roman yazı karakteri, 12 punto ve 1.5 aralık ile gönderilmelidir. Gönderilen dipnotlu yazılarda Word içindeki “Başvurular-Dip not ekle” işiimi kullanılmalıdır.
- Paragraf girintisi TAB tuşuyla yapılmalıdır.
- İlk kez şiir gönderecek şairlerden en az üç şiirleriyle birlikte, şiirle olan ilişkilerini de içeren kısa özgeçmişlerini de göndermelerini istiyoruz. Şiirler ve özgeçmiş bir “Word” dosyası olarak e-postaya ekleme yapılmalı. Dosya adında ve dosya içinde en üstte şairin ad ve soyadı, her şiirde o şiirin başlığı mutlaka yer almalıdır.
- Bu taleplerimize uymayan gönderileri, malesef değerlendirmeye alamıyoruz.

